

NA DENARNE NALOŽBE NAJ DAJO VIŠJE OBRESTI

Sklep Federal Reserve Boarda, naj banke dajo na pravne naložbe višje obresti, naj dvignejo obrestno mero od $2\frac{1}{2}$ na 3%, je imel naravnou takojšnji odmev med bančnimi kroggi. Sklep ni prisilnega značaja. Pripuščeno je bankam, da same odločijo, ali zvišajo obrestno mero ali ne. Politika Federal Reserve Board pa ostane ta, da posojila in krediti ostanejo še vedno vezana na trde pogoje. Če pa bo prišlo v denarne zavode več prihrankov, bodo kljub trdim pogojem posojil denarni zavodi razpolagali z večjimi prihranki, pa bodo lahko dajali več posojil.

V Clevelandu so se glavnne

banke postavile na stališče, da so imele itak širok krog vlagateljev, da so gledale na njihove interese, to se pravi, da naj naložen denar nosi primerne obresti. Padla je druga izjava, da banke študirajo ali bodo zmogle prenesti tri odstotne obresti.

Ameriški prihranki navadno naraščajo na leto za poldrugo milijardo dolarjev. Po izkazih federalne oblasti znašajo prihranki skupaj 50 milijard dolarjev. Te naložbe so za ameriško gospodarstvo prenizke, če naj bo vedno dovolj kredita na razpolago.

Pri tem se je izkazalo, da je večina ameriških privatnih bank dajala dva odstotka obresti na denarne naložbe. Je pa precejšnje število privatnih bank, ki so dajale dva in pol odstotka obresti, višino teh obresti so bile označile kot maksimum. Če priporoča Federal Reserve Board privatnim bankam, naj kaj storijo, se ozira le na tiste banke, ki so zavarovane, to je, da za hranilne naložbe do deset tisoč dolarjev jamči federalna vlada.

Hranilnice in posojilnice

Denarni sistem hranilnic in posojilnic, ki je posebno znan v Evropi, je znan tudi v Ameriki. Te hranilnice in posojilnice spritočno svojih pravil in namena lahko dajejo višje obresti in je bila obrestna mera običajna tri odstotke, ponekod celo tri in pol do štiri odstotke.

Za večje varčevanje! Stroški preživljavanja rastejo. Povpraševanje po blagu je veliko, zapravlja se veliko. Indeks cen živilskim potreščinam raste iz leta v leto. V primeri z letom

Pogreb pokojne ANTONIE SKOZIER

Pogreb pokojne Antonije Skozier, o kateri smrti smo včeraj poročali, se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetja ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Oče umrl

Poznani Mr. Joseph Dovgan, lastnik trgovine Century Tire Service na 15300 Waterloo Rd., je prejel iz stare domovine žalostno vest, da mu je dne 21. novembra umrl ljubljeni oče Jože Dovgan. Bolan je bil nad leto dni. Star je bil 75 let ter se je pred leti nahajjal v Ameriki, namreč v naši collinwoodski naselbini, odkoder se je leta 1921 vrnil v rojstni kraj v Šembije pri Pivki. Tam zapušča ženo Ančko, dve hčeri, Angelo Hrvatin in Pepco Zajč, sina Rudi in tri sestre, v Ameriki, v Pueblo, Colo., zapušča dva sinova Jack in Frank ter brata Jack, takuj v Clevelandu pa sina Joseph, ki je s svojo družino obiskal pokojnega in druge sorodnike leta 1952. Bodil mu lahka domača gruda!

Pismo

V našemu uradu imamo pismo iz starega kraja, naslovljeno na Fani Pečnik. Pismo je iz Gornje Ponikve, pošta Trebnje.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob osmih se vrši zadušnica v cerkvi sv. Kristine v spomin tretje obletnice smrti Anton Race. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležba.

DO OTROK—Z MASKAMI NA OBRAZIH?

Ce je kdo nahoden, res ni prijetno. Iz prehajenja lahko nastane kaj hujšega. V Ameriki računajo zdravniki, da imamo na leto trikrat sezono za prehlad. Povprečno vzeto vsakdo izostane od dela ali iz šole radi prehlada dva in pol dneva na leto. Najslabši je mesec februar, največ prehlada pa imajo v Chicagu.

Pred nami so razni zdravnički nasveti, ki se bavijo s prehladom. Eden od teh trdi, da gre za bacil, ki prehlad dobimo s stikom z ljudmi. Eskimi na primer niso poznavali prehlada, dokler niso prišli v dotik z belci. Od tedaj naprej tudi Eskimi poznavajo prehlad. Posebnih drog zoper prehlad še ni, vsaj ne, da bi prehlad res odpravile.

Sedaj je postavljena ta trditev, da prehlade v družino nanosijo največ otroci. Pa kako se zavarovati zoper otroke, ki so bolni na prehlad?

Poleg drugih običajnih nasvetov, da naj gremo v posteljo, naj se izoliramo, je eden predlog, ki se glasi:

Pomagalo bo, da se ne našemo prehlada od otrok, če imamo na obrazu—masko.

CENEJŠA KAVA

V letnjem kavu javljajo, da se bo znižala cena kava gotovo že za božične praznike. Ozadje je navadno konkurenčno. Svetovni pridelek kave je bil rekordan, kave je torej izobilju, trga za njo pa ne preveč. Gre za znano pravilo, da čim več blaga se ponuja in čim manj je odjemalcev, tem nižja je cena. Količko se bo kava pocenila, še ni javljeno, tudi ne, ali bodo znižale ceno kavi vse veletrgovine s kavo, ali pa le nekatere.

CENE ŽIVILOM NAVZGOR!

Zadnje gospodarsko poročilo iz Washingtona, tiče se cen živilskim potrebščinam, je to, da cene naraščajo, pa tudi pristavlja, da bodo verjetno še višje in se ne more trditi, kje se bodo ustavile.

Za začetek novega leta 1957 je tudi napovedano, da bodo cene jeklu občutno poskočile. Kapital, ki dviga cene, ima enostavni izgovor: višje mezde, višje cene produktom.

Uradniki za prihodnje leto

Društvo Na Jutrovem, št. 477 S.N.P.J. je na svoji letni seji ponovno izvolilo za prihodnje leto vse sedanje uradnike, ki so: Predsednik Charles Baša, podpredsednik John Grill, tajnik Anton Traven, 11202 Revere Ave., tel. UL 3-9415, blagajnik Joseph Bartol, zapisnikar Peter Segulin, nadzornik: John Samsa, John Lavrenčič in Joseph Rolih. Seje se vršijo zoper vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

V bolnišnici

V Euclid-Glenville bolnišnici se nahaja Mrs. Karolina Urbančič iz 1342 E. 170 St. Želimo ji skorajšnjega popolnega okrevalja!

Z Madžarsko iz Združenih narodov?

Gospodar Egipta je še vedno--Nasser POLICIJSKE ČETE ZN SE V EGIPTU ZBIRAJO POČASI

NEW YORK, 4. decembra—Združeni narodi so ponovno pozvali Madžarsko, naj takoj dovoli, da gre na Madžarsko glavni tajnik Združenih narodov Dag Hammarskjold, kot opazovalec. Madžarska stoji na stališču, da naj se najprvo uredijo notranje razmere na Madžarskem, potem lahko tja pride zastopnik Združenih narodov, poprej pa njegov obisk ne bi imel smisla. Ponavlja se staro, da Združeni narodi priporočajo, ta priporočila Madžarska odklanja. Zanimivo je bilo, da se je izjavila za opazovanje na Madžarskem tudi Indija. Šla je proti Kitajski. Na zadnjem sestanku v New Delhi je hotel predsednik kitajske vlade Chou En-Lai prepričati Nehruja o tem, da so dogodki na Madžarskem le notranja zadeva Madžarske, naj se torej od zunaj nihče v te stvari ne vtika, tudi ne Združeni narodi.

Za konec tedna naj izjavili Madžarska svojo pripravljenost, da dovoli odposlancu Združenih narodov vstop v Madžarsko.

V krogih Združenih narodov pričakujejo, da Madžarska tega dovoljenja ne bo dala, pa se že zbirajo glasovi članic držav, ki naj potem glasujejo še za dodatni predlog, da Madžarsko črtajo iz Združenih narodov. Za to karak se zavzema tudi ameriška delegacija.

Policjske čete, ki jih je dala na razpolago južnoameriška republika Colombia, so prispele danes.

Angleške oblasti v Port Saidu so izročile policjsko oblast Skandinavcem.

Meja med Egiptom in Izraelom

Judovske čete so se umaknile nazaj tako daleč, kakor je to zahteval judovski obrambni načrt, z drugimi besedami, kjer je po računih Judov bodoča meja med Egiptom in Izraelem. Novi kralj, ki so jih Judje zasedli, so sicer puščava, imajo pa zvezzo z morjem. Vprašanje je, ali bodo mogoča direktna pogajanja med Egiptom in Izraelem, in ali se bodo Judje vrnili nazaj v Izrael in pustili vse zasedeno ozemlje, pa naj se postavi med Egiptom in Izraelem mala "vmesna državica," ki ne bo pripadala noben od strank—držav, bila pa bi pod nadzorstvom Združenih narodov.

Položaj je bil po današnjih poročilih tako iz Egipta, kakor iz Izraela naslednji:

Kar smatrajo Judje za svoj živiljenjski interes, to bodo obdržali. Naser to ve in je za vmesno državico. Naser tudi vede, da rabijo Judje novo zemljo, ki je danes lahko puščava, Judje pa bodo spremenili v rodovitno zemljo, a glavno, preko tega pa bodo dobili dostop do morja. Dokler je judovska zunanjna politika ta, so po zatrdirju Nasserja, vsaka direktna pogajanja nemogoča.

Značilna je bila reakcija glavne ameriške borze v New Yorku. Predsednik Eisenhower in njegov državni tajnik John Foster Dulles sta dala skupno izjavlo, da se položaj na Srednjem vzhodu in Egiptu zboljšal; da po vseh znakih in pametno sodeč ne bo prišlo do vojne.

Ta izjava je dobro odmevala pri kupcih na newyorški borzi.

Newyorška in druge velike ameriške borze, so imele opravka še z drugim čisto gospodarskim pojmom, da je vsled pomankanja petroleja v Evropi postal veliko povpraševanje po petroleju v Ameriki. Ameriške petroleske družbe že pošiljajo petrolej v Evropo, povpraševanje po petroleju je nezmanjša.

Angleška časopisna agencija Reuterjaviča iz Bolgarije, da so nemiri v bolgarski vojski. Vlada da je odstavila večje število oficirjev, pa tudi nekaj generalov.

Zdravnik Robshaw, star 73 let, ki je služil kot zdravnik v Lyndhurstu, je odpravil telesni plod in to v letih 1951 do 1956. Šlo je za 150 slučajev. Zdravnik jih je priznal, je bil v kazenski preiskavi, pa obsojen. (Dalej na 2 strani)

no, je celo uradno določeno, kolikor petroleja mora iti v Evropo, namreč pol milijona sodov na dan in so na borbah visoko poskočile delnice glavnih ameriških petroleskih družb.

Ker gre jeklo več v obrambne namene, kot pa v privatne, je povpraševanje po njem od strani privatnikov veliko, pa so tudi te delnice pridobile na vrednosti.

Zadnje vesti

Sprememba na topleje. Zjutraj smo imeli 50 stopinj temperature. Tekom dneva bo temperatura narasla na 58 stopinj, na večer bomo imeli 44 stopinj. Južni kraji v Illinoisu in Indiani lahko pričakujemo hude nevihte, morda tudi tornado.

Stanje na olimpijskih igrah je sledče: Amerikanci imajo 30, Rusi 22 zlatih medalij. Rusi so v orodni telovadbi sedaj močnejši od Amerikancev in so po točkah Amerikanci na 490, Rusi že 452 točkah.

Združeni narodi so danes proti jutru zoper glasovali o resoluciji, da gre opazovalec te organizacije na Madžarsko. Tajnik Dag Hammarskjold je najavil, da bi bil na Madžarskem tri dni od 16. do 20. decembra, če mu madžarska vlada dovoli vstop v Madžarsko. Odgovora madžarske vlade še ni bilo.

Danes so se začeli vračati domov prvi oddelki britanskih vojakov v Egiptu. Odšlo jih je 2,000. Ob slovesu ni bilo nobenih radovednežev tudi ne domačnov, ki bi hoteli zaslužiti in Angležem prodati kake spomine.

V Londonu bo šele jutri na večer glasovanje o zaupnici ali nezaupnici vladi Anthony Edenu. Napoved je ta, da ker se je britanska javnost pomirila, ker bo Angležem gospodarsko zoper pomagala Amerika, da pride do zaupnice Anthony Edenu. Že danes pa se trdi, da bo Anthony Eden kmalu po prihodu z dopusta podal ostavko na predsedstvo vlade.

V Angliji so že podražili gazolin in sicer za 12 centov na galiono. V dolarski valuti stane galion gazolina 83 centov.

Adlai Stevenson, ki se nahaja v Washingtonu, je trdil, da pri volitvah leta 1960 ne bo več predsedniški kandidat.

Predsednik Eisenhower je imenoval za novega ameriškega poslanika na Japonskem nečaka znanega generala Dougla MacArthurja istega imena. Douglas MacArthur je poklicni diplomat.

Angleška časopisna agencija Reuterjaviča iz Bolgarije, da so nemiri v bolgarski vojski. Vlada da je odstavila večje število oficirjev, pa tudi nekaj generalov.

Zdravnik Robshaw, star 73 let, ki je služil kot zdravnik v Lyndhurstu, je odpravil telesni plod in to v letih 1951 do 1956. Šlo je za 150 slučajev. Zdravnik jih je priznal, je bil v kazenski preiskavi, pa obsojen. (Dalej na 2 strani)

IVAN LAH

Knjiga Spominov**Predgovor.**

Prva poglavja teh spominov so pisana v taboru Mittergraben na Nižjem Avstrijskem spomladi 1916. Pisal sem jih ob svoji postelji v onih dneh polnih nad in pričakovanja, ko so onemogli nemški napadi pred Verdunom in se nam je zdelo, da nastaja v svetovni borbi velik preobrat. Pisal sem, kakor sem se spominjal. Skrival sem svoje zapiske v postelji in sem jih pri svojem odhodu srečno rešil. Podajam jih tu deloma neizprenjene. Pozneje se mi je zdelo potrebno spopolniti te dogodke s podatki, kako je rastla naša predvojna generacija, kako je iskala pozitivnega, realnega programa, in kako se je iz tega

mladega kipenja razvil naš jugoslovanski nacionalizem, ki je končno leta 1914, objel vse naše slovenske pokrajine. Mislim, da se bodo mnogi radi z menoj spominjali teh časov. Bil sem v sredi našega boja, obdan od neštetih znanih in neznanih sobojevnikov, ki so vsak na svojem mestu delali za našo skupno stvar. Dogodki so nas prehiteli in vse, kar se je godilo pozneje, je bilo naravno, kakor je bila naravna naša ideja, ki je končno moralna zmagati. Ni mi bilo treba nicesar niti olepsavati niti pretiravati. Bilo je tako. Čas bez čas in marsikaj smo že pozabili. Morebiti bodo naše potomci ti časi bolj zanimali nego nas, ki smo jih prezreveli. Zato ne bo brez pomena, da jim zapustimo svoje spomine.

Female Help Wanted

GENERAL OFFICE
Good typist, 5-day week; age 25 to 35. Good salary, all employee benefits; residence of south east section. Phone for appointment.

A. MILNE & CO.
11110 Avon Ave. BR 1-3035

CLERK-TYPIST

Downtown office of large concern. Permanent position with numerous company benefits. Opportunity for advancement. Pleasant surroundings and working conditions. No previous experience necessary. Salary open.

General Acceptance Corp.

5020 Euclid Ave.
Call
MR. WAKELING
UT 1-5800
9 a.m. — 5 p.m.

Female Help Wanted

FILE CLERK
High School Graduate or equivalent experience. Good memory. General clerical. 37½ hr. 5 day week.

Apply
SHERWIN-WILLIAMS CO.
Personnel Dept.
Room 1105 Midland Bldg.

GENERAL OFFICE
Experienced accounts payable bookkeeper, also various duties. Typing essential, 5 days, salary.

BROADWAY WRECKING CO.
Call Mrs. Mason DI 1-2700

CLERK-TYPIST
TEXACO

Excellent working conditions, many employee benefits; age 21-35; 5-day week. Call.

MA 1-5255 for interview.

REAL ESTATE**BY OWNER**

Open 2-6 Sunday, 1 block west of St. Charles School. Modern 4½ room bungalow.

7910 Dorothy Ave.
Parma, Ohio TU 5-3592

Help Wanted Male**BULLARD TURRET LATHE**

We have openings on our 2d shift for skilled operators; West Side plant; fully paid insurance; high starting rate.

Phone for further details.
FAWICK AIRFLEX DIV.
FAWICK CORP.
9919 Clinton Rd. AT 1-2211

MA 1-5255 for interview.

ESTABLISHED—USTANOVLJENI 1922
MIHALJEVICH BROS. COMPANY
6424 ST. CLAIR AVENUE — CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-6152

Molimo
Sačuvajte
Ovaj
Cjenik

Please
Save
This
List

From the Magazine of Dalmatia Import-Export (Mr. Branko Peiric), we are now sending packages, packed in Trieste and fully prepaid and insured to the last Post Office or Railroad Station. Deliveries from 15 to 20 days.

Listen to Croatian Radio Program Every Sunday from 9 A.M. to 10 A.M. — Station WJW: 850 KC, Cleveland, Ohio.

PACKAGE G-1 — \$14.00

PACKAGE G-2 — \$16.50

PACKAGE G-3 — \$14.00

PACKAGE G-4 — \$14.00

PACKAGE G-5 — \$14.00

PACKAGE G-6 — \$14.00

PACKAGE G-7 — \$20.00

PACKAGE G-8 — \$16.00

PACKAGE G-9 — \$19.00

PACKAGE G-10 — \$25.00

PACKAGE G-11 — \$20.00

PACKAGE G-12 — \$22.00

PACKAGE G-13 — \$22.00

PACKAGE G-14 — \$15.00

PACKAGE G-15 — \$23.00

PACKAGE G-16 — \$24.00

PACKAGE G-17 — \$13.50

PACKAGE G-18 — \$11.50

PACKAGE G-19 — \$9.50

PACKAGE G-20 — \$9.50

SPECIAL — 3 Meira Vunenog stofo za muško odijelo sa priborom \$32.00

SPECIAL SINGLE PACKAGES

Delivered to the Last Station
100 lbs. BEST QUALITY FLOUR \$10.50
100 lbs. CORN FLOUR (ZUTO KUKURUZNO) 12.00
50 lbs. WHITE, 50 lbs. CORN (together) 12.00
37 lbs. PURE LARD in can 12.00
20 lbs. BAKALAR (small sizes) 13.50
10 Lit. BEST SALAD OIL 13.00
6 Lit. PURE OLIVE OIL 12.00

5 lbs. Coffee, 5 lbs. Sugar with 2 Pairs of Nylon Stockings A-1 \$10.00

DELIVERED TO RIJEKA:
100 lbs. BEST QUALITY FLOUR \$8.75
100 lbs. CORN FLOUR (ZUTO KUKURUZNO) 9.50
50 lbs. WHITE, 50 lbs. CORN (together) 11.00

POŠILJKE SLOBODNE OD CARINE

Mjesečno za jedno domaćinstvo

200 lbs. FLOUR — 30 lbs. MACARONI
20 lbs. LARD, BACON OR MEAT
20 lbs. BAKALAR, SUGAR OR HAM
10 lbs. RICE, LAUNDRY SOAP
8 lbs. COFFEE — 4 lbs. CHOCOLATE
2 lbs. TOILET SOAP 1 lb. BARBER SOAP
1 lb. TEA, PEPPER, PAPRIKA OR TAMJAN
10 lbs. MILK POWDER OR CONDENSED IN CANS
10 lbs. CLOVES, CINNAMON
3 Metra VUNENOG STOFO za odijelo sa priborom (skupina 30 lbs. SMOKED MEAT OR BACON

ENAKOPRAVNOST

Pred zgodovinskim dnevom

"Jutri bo 20. september."

Sedela sva s tovarišem v mali sobi starega ljubljanskega magistrata v prvem nadstropju. Na hodniku so čakale ženske. Ura je kazala pol poldne in bilo jih je še mnogo. Tako je bilo dan na dan, odkar se je začela vojna. Pisal sem v oddelku za podporo žen, katerih može so bili poklicani podorožje. Prišel sem v ta oddelek tretji dan po začetku vojne. Delo je bilo zanimivo. Počakalo se je takoj, da se poleg zunanje vojne začenja tudi težak notranji boj. Vpklicani so bili možje delavci, gospodarji, obrtniki — in cela družina je ostala brez dohodka. Mnogo družin je živel ob tega, kar je koncem tedna prinesel domov oče-gospodar. Sedaj je oče odšel — in beda je zazijala nasproti. Ženske so jokale. Komisija ni mogla vseh prošenj hkrati rešiti, treba je čakati. Prišel je teden in ni bilo niti zasluga niti podpora. Počasi je nastal red in ženske so hodile z radostnimi obrazi sporočati, da so podporo že dobile. Podpora je znala za že do K 1.14, za otroke pod osmim letom polovico. Kjer je bila družina obilna — je bila tudi vsota na pol proti strlišču so se pogosto videli oddelki v policijski obleki. Mesto, ki je bilo prve dni v začetku vojne tako oživljeno, se je počasi pomirilo. Vojska je divjala tam daleč za mejami države. Čakali smo nestrnpo časopisov, da nam prineso novih vesti; vsak dan so se raznašale fantastične novice, ki so se šepetajo širile med ljudi in se primerjale z uradnimi poročili. Pred vratimi magistrata pa so stale ženske in so čitali bele liste, ki so bili nabiti na ploščah: bile so "liste izgub," in one so s strahom iskale na njih znana imena.

"Jutri bo torej 20. september."

Skoraj dva meseca vojna — in še nikake odločitve. Kdo bi

precej visoka — in živel ob se bilo za silo, da ni nastala draginja. Pritoži in težav je bilo dovolj. Nekatere ženske niso mogle dobiti potrebnih dokazov — in podpora se je zakasnila. Nastalo je vprašanje, kako bo to vse končano. Toda vse kaže, da se bližajo odločilni trenutki. V začetku septembra so začeli po Ljubljani govoriti, da je padel Lvov. Vzeli smo v roke zemljevidje in razne liste in vse je kazalo, da je to mogoče. Od nekod z bojšča je prišlo pismo, da je Aufenberg pri Krasniku izgubil za milijone materijala. Javna skrivenost je bila, da je naš desno krilo v Galiciji popolnoma razbito. Neke nedelje so se prijetali vlaki z ranjenci iz Galicije. Ljudje so hiteli v vojaško bolničko. Večaki so jim pripravovali o Przemysljan, Rawi Ruski, Nowem Miastu. Vse se je pokazalo v novi luči.

Rusi gredo naprej. Pri Prezemušlu je bil grozen boj. Prezemušl obklopil — Sanok, Rzeszow in druga mesta zavzeta. Iz Černovic nikakih poročil. Kmalu se je začelo govoriti o Krakovu.

(Dalje prihodnjič)

1 Hour TV Service

• 6-month guarantee

• East-West

• Day or Night

BR 1-5800

HE 2-3101

WO 1-8820

\$2
Plus Parts & Labor

Female Help Wanted

Some Light Typing

5 Day Week

Permanent

Claim Department

See MR. BURWIG

GENERAL OFFICE

Some Light Typing

5 Day Week

Permanent

Claim Department

See MR. BURWIG

AMERICA FORE BLDG.

3740 Euclid Ave.

Help Wanted Male

STEAM HAMMERMEN

BLACK SMITH

HAMMER DRIVERS

MANIPULATOR

OPERATORS

STENOGRAPHERS

Euclid — E. 30th Area. Have openings for 2 stenographers in new air conditioned building with cafeteria, insurance benefits; 37½ hour week. Must like working with people.

Mr. Dymond UT 1-8800

17 years and over. Also women for wrapping laundry bundles. Experience not necessary.

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

GIRLS

17 years and over. Also women for wrapping laundry bundles. Experience not necessary.

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

WOMEN

SALES LADIES FOR LAUNDRY OFFICE

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

17 years and over. Also women for wrapping laundry bundles. Experience not necessary.

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

17 years and over. Also women for wrapping laundry bundles. Experience not necessary.

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

17 years and over. Also women for wrapping laundry bundles. Experience not necessary.

MENK BROS.

Laundry & Dry Cleaning Co.

643 E. 103 St.

Marija Kmetova

HELENA

PRVI DEL.

1.

To je moj prvi spomin: petrojejak je brilela na nizki omari in vsa soba je bila v polutemi. Jokala sem se in oč me je nosil v naročju in me je tolažil. Kje so bili mati, kje drugi—ničesar ne vem.—In malo časa za tem sem stala v šolski sobi in sem imela dolgo šibo in otroci so se mi smeiali. Oče pa mi je dejal: "No, le daj jih!" In sem zamahnila in udarila po klopek in glasen šum in grohot je zadonel izpod klopi.

In potem: zvonovi so zvonili zateglo-zamolklo in sem gledala skozi okno. Naša dekla, Cembra so ji dejali in sam Bog vedi, kdaj in kako je bila dobila to ime, je stala pri meni in si brisala solzne oči. Gledala sem na dolgo vrsto črno oblečeni in mahala z ročicami. A nemadoma sem zakajala na ves glas.

Takrat so pokopali mojega oceta in bilo mi je štiri leta.

Učitelj je bil moj oče in preveč nas je bilo otrok, pa sem bila ostala po očetovi smrti pri teti, a mati in drugi so bili odšli v mesto.

Prav nič se mi ni tožilo po domačih.

Velika noč je bila takrat in sedela sem na zapečku, v vsaki roki sem imela velik kos potice in sem bingljala z nogami in vselej gledala staro stensko uro, ki je imela leseno kolesje. Čudna se mi je zdela; kakor da ima ta ura obraz, oči, nos in usta in me gleda nekaj časa vsa jezna, a potem se zasmeje in zagrabi. Dolgo sva se gledali z uro in zdelo se mi je, da je huda name.

In potem muca! Tista debeluška črnobelasta, kako me je razumela! In svika v hlevu! Stala sem pri njej in jo gledala, kako je stric mi je pravil, da se ji tudi sanja časih.

Vselej popoldne sem šla s stričem, ki je gnal sivko na pašo, in oba sva jo gledala, kako je mulita velike šope trave.

Stric je bil dober in razumela sva se.

Hodil je ob večerih po sobi gor in dol in jaz za njim in on je bil moj konj in voz.

In teta mi je bila kakor mati in me je ljubila z neko posebno nežno ljubezijo.

Lepo je bilo.

Vsi travniksi so bili moji, vse pajčevine sem pregledala v justranji rosi in budila sem mravlje in jih dražila. Najrajša sem čepeala na tleh in opazovala mravlje, ki so imele procesijo. Sršene sem lovila in jih poveznila pod

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

HAMBURGER SHOP — Fully equipped. Ready to come in and continue. Good profitable business. Because of poor health owner will sacrifice for quick sale.

Call Sacramento 2-8671

TAVERN — Liquors - Package and Cocktail Lounge. Northwest side, 4425 N. Central Ave. For information call

MULberry 5-4265

milo, tako inako se mi je storilo, ko sem videla, da je tak moj prvi korak v svet; da je namerjen v hrib, da je namerjen tja, kamor sem najmanj hotela.

In kaj bom pravila! Tako se mi je godilo kakor vsem drugim učiteljicam: iskanje sobe in hrane, mrzli pogledi od vseh strani in v šoli nikakega veselja do dela. Vse mi je šlo navzkriž, vseposvod sem naletela na težave in bridkosti.

Pa saj je bil tam v mestu moj grad!

Pisala sem mu in težko sem čakala odgovorov. Prihajali so odgovori, a niso bili taki, kakršnih sem si želeta. Če so bili to splošni odgovori?

V mraku je bilo najtežje. Ne še prav v mraku, malo pred njim. To je takrat, ko sonce še ne zaide prav in vendar ne sije več; takrat, ko je v solnčnih žarkih zadnjí pozdrav. Zdi se mi, da je v tem času najsvetješa ura vsega dneva.—Slonela sem takrat navadno na oknu in gledala v dolino. Vse misli se se iztekale v eno samo misel: v mesecu nanj, kod hodi, kako mu je. In ali bo prišel, da se združiva in me odvede v svet?

Nobena beseda o ljubezni še ni bila izrečena med nama. In to me je težilo.

Ali vidi v meni prijateljico? Ali punco za zabavo? Ali ne išče ljubezni v meni? Ali mu je dopisovanje le v kratek čas?

Dokler nisem jaz prva izrekla tiste besede—in to, to je bila napak. Zakaj, ni ženska tista, ki bi bila poklicana za to besedo.

Pisala sem mu, da ga ljubim. Odgovor . . . Ah, kako težko, težko sem čakala na tisti odgovor! Zvezcer sem se videla, kako ga bom brala v jutru, zjutraj sem obupavala, ker ga še ni bilo. In časih, da se narahlo zaprle dolgo, dolgo ne bilo tistega odgovora.

Pa je prišlo pismo—in seveda ne, da mi ljubezni v njem, da bi bila moralna vendar vedeti to! Kaj bi zdaj? Kako bi?

Šla sem preko tega in sva si še dopisovala. O praznikih, ko sem prihajala v mesto, sva se videla in časih sva se le pozdravila in šla drug mimo drugega.

Jaz pa sem bila tako željna, tako žejna ljubezni! In tako, ko sem bila sredi najbjubnejše ljubezni do njega, sem bila dobila pismo, da se je zaročil.

Ah, ti moj nerodni fant!

Kaj sem hotela?

Zagnusilo se mi je bilo vse ono jedlikovanje v misih in sanjah; zastudio vse mehkočno in curenko. Stregati sem hotela s sebe vso medost. Zakaj ne bi živila veselo, če živijo drugi! Ali naj pustim, da me pogoltne tisto postano in pestovano življenje, ki ni življene?

Zaželeta sem si moža, zdravega in krepkega, da bi me na svojih močnih rokah lahko dvignil do neba. Da bi me objel in me skril na prsh in bi mi vhl zdravja in moči v telo in dušo.

"In če si se zaročil, ti moj nerodni fant, jaz se hočem poročiti!"

S tem sklepom sem pregrnila vse prošle dni.

Nebo se je zasmehalo, cesta je drhtela prazniška in jaz sem morala v svet.

Ah, kam v svet! V hribe sem šla, v službo v Bukovico!

Meni pa je bilo, da bi bila odšla v resnični svet, v oni daljni svet, ki žari tam daleč za gorami, ki se blešči in me kliče in vabi. Saj sem bila hotela v Italijo, v Rusijo, v Pariz! In zdaj le Bukovica? Le to—in drugega tih in se jokala.—

Težko mi je bilo. Pa kaj?

Kruh.

Tako tesno, tako žalostno mi je bilo pri srcu, da bi bila najrajša padla na zemljo in se pogrenzila v nič.

Stala sem na kolodvoru takrat in se ozirala, dokler nisem bila dobla kmeta, ki mi je pokazal pot v Bukovico. In nikoli ne bom pozabila te poti. Tako

Tako močan je bil in ko se je zasmehjal, so se zableščali beli zobje kakor zdravje samo.

Zdeleno se mi je, da je zadnje leto večkrat in topleje pogledoval za meno. Če sem prišla po opravkih v prodajalno, je prihitel k meni in govoril:

"O, gospodiča! S čim vam morem postreči? Kaj bi radi? Izvolute to, ono? Prosim, takoj tu!"

In že je meril, tehtal, zavijal in mi dajal vse po najnižjih cenah. Pa vaških deklet je norelo za njim, a zdeleno se je, da je Jožetu vsaka prenerodna, premalo izobražena.

Pomlad je bila.

Iz vsake bilke je dihalo, v Temenici je sanjala, iz vrbnih vej je poganjala, po njivah je blagoslavljala, iz solnca je lila vsa živa in topla.

Slonela sem na oknu.

Pa je prišel Jože Bergant in, se ozrl vame in postal.

"Dober večer, gospodiča!"

"Bog daj, gospod Bergant! Kaj je?"

"Bo, bo. Kaj počnete?"

"Gledam. Lep večer je danes."

"Da, lep."

In ozrl se je vame z dolgim pogledom, da mi je vztrepetalo srce.

"Gospodiča, ali ne bi prišla malo dol?"

"Jaz, dol? Pa zakaj?"

Zavzidhnik je in pogledal v tla.

Zaslužila sem njegovo željo, pa mi je prišla razposajena misel.

"Zakaj ne bi šla? Sicer je res kmet, ali lep in močan. Zakaj ne bi šla?"

"Gospodiča . . ."

"No, pa pridem!"

Zasmejalna sem se in odhitela na cesto.

Sitno mu je bilo, a veselje se je kar iskrilo v temnih očeh.

Šla sva ob Temenici in se pogovarjala. A bolj in bolj je bil zasmiljen in za ovinkom me je narahlo prijel za roko in dejal tihno:

"Gospodiča Helena . . ."

Pogledala sem ga začudena, avzemnimiril me je njegov tresoc, se glas in nalaha sem mu izmeknila roko.

"Ne, ne, gospodiča Helena, ne. Jaz, gospodiča . . . ?"

"Gospod Bergant, noči se, pojdi do mene!"

"Ah, ne, gospodiča!"

In spet me je prijel za roko in govoril:

"Jaz, kmet sem, res je—drugačnih ste vajeni, vem to. Ali vi vieste, kako rad vas imam!"

V blag spomin

ob tretji obletnici odkar je umrl naš ljubljeni soprog in dragi oče

John Fende

Zatisknil je svoje oči
dne 5. decembra 1953.

Tri dolga leta so minila,
odkar si Ti zapustil nas,
črna zemlja Te pokriva,
a mi mislimo na Te ves ta čas.
Ko poteče nam življenje nekoč
in nas zadrži smrti moč,
iz naših sreč bo izginil nemir,
zagnan na bo večni mir.

Žaluoča soproga

ANGELA
JOHN P. in FRANK J.
sinova
sinahi, vnučki in sorodniki
Cleveland, Ohio,
dne 5. decembra 1956.

Casih sem govorila z Jožetom.

Tako otroško majhen in slaboten je bil v tem hipu, da mi je bilo na smeh in prav nič se ga nisem bala.

"Kaj pa govorite, gospod Bergant? Kaj bi radi?"

"Gospodiča, če bi, če bi hoteli . . ."

"No?"

"Eh, moram vam povedati, tako me teži vse to že tako dolgo, dolgo—če bi me hoteli?"

"Vas?"

Zresnila sem se in kar zaplesalo mi je pred očmi. Kaj sem hotel, kaj bi mu odgovorila?

"Ah, ne, gospod Bergant, kaj bi vi z meno!" sem rekel navedno v smehu.

"Samo vi—ali nobena! Da vešte!"

Vrnila sva se. A pred hišo, kakor da se mi je zvrstelo pred očmi, kakor da sem v sanjah. Začutila sem dvoje močnih rok krog vratu in vroč, dolg poljub na ustnih. Izvila sem se mu in stekla v sobo. Padla sem na posteljo in si zakrila obraz. "Helena, Helena," sem govorila sama sebi, "kaj je s teboj?"

Urediti sem hotela misli, ali mešale so se, zaganjale se druga v drugo, motovile se v čudnih kolobarjih. Vstala sem, hodila po sobi in zdaj pa zdaj sem začutila objem Jožetov. Polglasno so hitele besede: "Učiteljica sem v ostanem; ničesar nimam. Zdravja in moči si želim, moža si želim, rad me ima, bogat in krepak je—vzela ga bom!"

Mraz me je pretresel od nog do glave, a potem sem se zasmejalna na ves glas.

V enem mesecu je bila poroka.

"JECLJANJE JE POGOSTEJSE
PRI MOSKIH

Po neki francoski statistiki je jecljanje pri ženah zelo redek pojav. V zahodni Evropi pride na deset moških jecljavcev ena ženska.

PREZGODNJA ZAVIST

—Kje pa so Korenovi, da jih nič videti?
—Na morje so šli.
—Ooooo!
—Da, on je službeno premeščen na Reko.

UNIVERSAL HARDWARE

sedaj pod novim vodstvom
Barva, plumberski in električne potrebuščine, železnina in
gospodinjski pripomočki.

Lepa zalogal otroških igračk za praznike.

5519 SUPERIOR AVENUE UT 1-4696

ZAVAROVALNINO

PROTI
Ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, ltd
preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.

Poklicite MU 1-0811

ZAKAJ BI TRPELI

vsled hrabotola, glavobola, sciatike, nervoznosti, nevrallige, nevrotritisa, bursitisa, revmatizma, itd.

Obiščite kiropraktorja, da izsledi vzrok, kontrolo in preprečite.

DR. VON SAVAGE

CHIROPRACTOR

6411 St. Clair Ave., EX 1-4779

Odpri od 4. do 9. v soboto od 9. do 5.

<p